

Klasa 1Bg kierowca-mechanik 05.05.2020 budowa i p.eksp.

Temat lekcji: **Zadania układu kierowniczego.**

Układ kierowniczy to zbiór mechanizmów umożliwiających kierowanie pojazdem, a więc utrzymywanie stałego kierunku jazdy lub jego zmianę, zgodnie z wolą kierowcy. Kierowanie pojazdem polega na zmianie ustawienia kół kierowanych, przy czym warunkiem prawidłowego (bez poślizgów bocznych) toczenia się kół podczas jazdy po torze krzywoliniowym jest niejednakowe skrócenie koła wewnętrznego i zewnętrznego. Zależności między kątami skrętu kół kierowanych zostaną omówione później.

Układ kierowniczy powinien odpowiadać następującym warunkom:

- zależność kinematyczna między kątami skrętu kół kierowanych powinna być możliwie bliska zależności teoretycznej;
- koła skrócone powinny samoczynnie powracać do położenia odpowiadającego kierunkowi jazdy wprost oraz zapewniać utrzymywanie tego kierunku pomimo działania sił bocznych niezależnych od kierowcy;
- pionowe przemieszczenia kół kierowanych wywołane nierównościami drogi nie powinny powodować zmiany kierunku jazdy;
- kierowanie pojazdem powinna być łatwe i skuteczne, z użyciem możliwie małych sił na kole kierowniczym;
- Uderzenia wywołane nierównościami nawierzchni nie powinny być odczuwalne na kole kierowniczym.

W różnych samochodach warunki te są spełnione w większym lub mniejszym stopniu, zależnie od zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych. Różnice dotyczą poszczególnych fragmentów układu kierowniczego; większość rozwiązań charakteryzują jednak pewne wspólne cechy. Tak więc układy kierownicze samochodów działają najczęściej tylko na koła przednie, a jedynie w nielicznych przypadkach na koła przedniej i tylnej osi. W układzie kierowniczym rozróżnia się dwie grupy elementów, tworzące mechanizmy: zwrotniczy i kierowniczy.

Mechanizm zwrotniczy to zespół dźwigni i drążków łączących koła kierowane. Zapewnia on takie połączenie kinematyczne, dzięki któremu koła pojazdu poruszającego się po torze krzywoliniowym toczą się bez poślizgu.

Mechanizm kierowniczy umożliwia skręt kół kierowanych (pod wpływem obrotu koła kierownicy) oraz, dzięki odpowiedniemu przełożeniu, dostosowuje wartości sił przyłożonych przez kierowcę do koła kierownicy i wartości kątów obrotu tego koła do wartości sił i kątów niezbędnych do kierowania pojazdem.

W skład mechanizmu kierowniczego wchodzi: koło kierownicy, wał kierownicy, przekładnia kierownicza, ramię przekładni kierowniczej, drążek podłużny i ramię zwrotnicy. Mechanizm zwrotniczy tworzą: drążek poprzeczny, dźwignie zwrotnic i zwrotnice. Na czopach zwrotnic na łożyskach są osadzone koła kierowane. Poszczególne drążki i dźwignie układu kierowniczego połączone są ze sobą przegubami.

Zadanie domowe: napisać notatkę z lekcji, zrobić zdjęcie i wysłać na adres: trelkawieslaw@radymno.edu.pl

PROSZĘ CZYTELNIIE PISAĆ I ROBIĆ ZDJĘCIE W UKŁADIE PIONOWYM !!!

Wiesław Trelka